

פרשת פרה

[תרל"ו]

אלה ה' פרשיות שקלים וזכור ופרה וחודש. נראה כי הב' פרשיות אחרונות הם כענין הראשונים על פי הפסוק (תהלים נא, יב) לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי. ושקלים הוא נדיבות הלב וזוכין על ידי זה לרוח חיים כי לעולם יש נקודה בכל נפש ישראל להשם יתברך. ועל ידי התעוררות זאת הנקודה אף שאינו בתיקון השלימות זוכה לרוח. ואחר כך צריך האדם לשוב לתקן הנדיבות שיהיה בטהרה בלי תערובות פסולת. ואז זוכה להתחדשות הרוח. כי הכלל שכשיש קצת הרגשה לאדם צריך לבוא מזה לתשובה כי הוא התעוררות משמים לתשובה ולא לבוא חס ושלום לידי גבהות. ובשזוכה לשוב על ידי זה זוכה אחר כך להשיג עומק הרגש הראשון כראוי. כי בפעם הראשון אינו מתקיים עוד כמאמרי' שנה הכתוב לעכב. ובכל עת שצריכין להתחדשות צריכין מקודם לדבק בנקודה הטענה כמו שהיא וכשזוכה להפיק רצון מה' אז ישוב בתשובה ויתחדש רוח חיים בקרבו והוא ענין ה' פרשיות ודו"ק;

1

[תרל"ה]

ברש"י עץ ארו ואזוב שהגבוה שחטא ישפיל כאזוב. וקשה למה לי ארו. רק שצריך להיות השפלות מתוך זה הגיאות שעל ידי שמיישב עצמו איך מלאו לבו להתגאות בפני אדון הכל. על ידי זה עצמו צריך לבוא לשפלות ובושה והכנעה. וזה תיקון חטא הגיאות;

2

[תרל"ח]

בטעם עץ ארו בו' ישפיל עצמו ויתכפר לו'. הגם כי אין ניכר בהזאה ענין הרמו שבשעת שריפת הפרה. מכל מקום בכל מצוה יש ענין מיוחד מסוגלת במצוה זו. כמו כן הזאת פרה מביא הכנעה לאדם. ואיתא²⁰ בשכר שאמר אברהם אנכי עפר ואפר ניתן אפר פרה לבניו. והענין כנ"ל שמרוב הכנעה רבה שהיה באברהם אבינו עליו השלום זכו בניו אחריו להיות כל איש ישראל בכחו להכניע עצמו על ידי מצות אפר פרה. והנה גם עתה על ידי קריאת הפרשה מתעורר הכנעה וביטול זה בלבנות בני ישראל;

3

[תרל"ט]

חז"ל קבעו לקרות פרשת פרה בסוף השנה להיות כל אחד בא לטהר. כי מסוגלים הימים הללו שנטהרו כל בני ישראל קודם הפסח ממילא מתעורר השפעת טהרה בלבנות בני ישראל מן השמים כמאמר³ הבא לטהר מסייעין אותו. ועיקר הטהרה הוא בכח התורה וכמו שאמר⁴ גזירה הוא מלפני לא המנת מטמא בו'. אם כן עיקר הטהרה יש גם עתה בקריאת פרשה זו כמאמר (תהלים יב, ו) אמרות ה' אמרות טהורות;

4

[תרמ"א]

ברש"י⁸ אש שנאמר בו להעלות נר תמיד אף הוא ממוזב החיצון תוקד. הענין הוא דיש אש שורף ואש מאיר וכמו כן באדם התלהבות הלב אל עבודת ה' (והוא בחינת שקלים). ויש רוגז וכעס ללחום נגד היצר הרע ולשרוף כל תאוות עולם הזה. (וזהו בחינת זכירת עמלק) וב' אלו הם מצות עשה ומצות לא תעשה. שעליהם נאמר (משלי ו, כג) נר מצוה ותורה אור נותנת כח ואש לב' בחינות הנ"ל למצות עשה ולמצות לא תעשה. שורף ומאיר. (וזה רמו פרשת פרה חוקת התורה כמו שכתוב בפסיקתא¹⁰ חביב טהרת פרה ככל התורה ויתבאר לקמן אי"ה). והגם כי אור המאיר הוא פנימי וחביב יותר לכן היה מנורה בפנים בדיבל ואש שורף מבחוץ בעזרה. וכל זה נמצא גם בלב האדם. מכל מקום גם אור המנורה ממוזב החיצון תוקד כנ"ל שכל האור תלוי באש השורף כמו שכתוב (תהלים לה, טו) סור מרע ועשה טוב;

5

[תרס"ד]

מים חיים אל כלי (במדבר יט, יז). דמת הוא אבי אבות הטומאה. וכל זה מצד הגוף שעומד למיתו. והנשמה כתיב בה (בראשית ב, ז) ויפח באפיו נשמת חיים. והוא שורש כל הנשמות בחינת חי החיים. עמך מקור חיים (תהלים לו, ט). וכל הטהרה מבח הנשמה כמו שכתוב¹ נשמה שנתת בי טהורה. ובשבת יש התגלות מנשמה זו. לכן אומרים² נשמת כל חי תברך. כ"ל ח"י גימטריה חיים. זה נשמת חיים. דאיתא בזהר³ שנתרעם הכתוב במה שנאמר (בראשית ב, ז) ויהי האדם לנפש חיה. כי נשתנה מבחינת נשמת חיים לנפש חיה ע"ש. וכפי התגברות הנשמה על הגוף כך זוכה לטהרה. ובמתן תורה נתחדש זו הנשמה באמרו (שמות ב, ג) אנכי ה' אלקיך. ולכן כתיב (תהלים פב, ו) אמרתי אלקים אתם. ח"י חיים גימטריה אלהיים. וזהו שורש כל המצות לדבק הגוף אל חיות הנשמה. כמו שנאמר (ויקרא יח, ה) וחי בהם שנעשה הגוף כלי. על ידי המצות. ואז הנשמה מים חיים אל כלי. וזה רמו המים ואפר התקשרות הנשמה בהגוף. שמוזה בא הטהרה. זאת חקת התורה. דהתורה היא משיבת נפש⁴ והעוסק בתורה יוכל לחזור הנפש לבחינת נשמת חיים כבראשונה ואז נעשה טהור כמו נשיקה במים שמתהר;

11

[תרמ"א]

וקבעו חז"ל בסוף השנה קריאת פרשת פרה קודם פרשת החודש דכתיב (תהלים נא, יב) לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש. שצריכין מקודם להיות כלי מוכן לקבל התחדשות. ובכל שנה יורד התחדשות לישראל וצריכין מקודם לטהר הלב ובסוף השנה יש לפשפש במעשיו ולתקן בתשובה כל החטאים כדי להיות מוכן לקבל התחדשות מחדש. כמו שכתוב¹³ אם שמוע בישן תשמע בחדש. כי כפי מה שמביא ההתחדשות מעשים טובים בישראל ועושה פירות. כמו כן מוסיף הקב"ה וברוך שמו התחדשות בשנה החדשה. וזמן זה מסייע לטהרה על ידי שבזמן המקדש היו כל בני ישראל עסוקין בטהרה בימים אלו לטהר עצמן לקרבן פסח. לכן הזמן מבקש תפקידו ומסייע לטהרת הלב גם עתה;

8

[תרמ"א]

בפסוק (במדבר יט, ג) זאת חקת התורה שהקדים הכתוב זה למצות פרה לרמוז כי כל התורה תלוי בטהרה כדכתיב (תהלים יב, ו) אמרות ה' אמרות טהורות. ובמדרש⁹ מוזק שבעתים בו' ז' כיבוסים ז' כהנים ז' פעמים ז' ע"ש. והענין הוא דכמו שיש מ"ט פנים אל התורה. כן יש בנפש האדם מ"ט שערים. וכפי מה שמטהרין הלב כל שער ושער. כמו כן נפתח לאדם שער בתורה. לכן שקולה טהרה ככל התורה וכפי מה שזוכין לטהרה זוכין לתורה. לכן נקראת חקת התורה שהוא הדרך והרשימה לקבל דברי תורה. וצריך להיות כל הרצון להתטהר כדי להיות כלי מוכן לקבל דברי תורה לבטל הטהרה אל התורה. ואז התורה מסייעת להטהרה. ומו"ז ז"ל אמר¹⁰ שזה רמו אפר על המים חיים¹¹ שיהיה כל הביטול אל התורה שנקראת מים חיים¹² כנ"ל;

6

[תרמ"ו] המ"ך

השמיני. ויקרבו כל העדה בו'. וב' הבחינות אלו בחירה וקריבה הם תמיד לבני ישראל. ועל זה אומרים² אתה בחרתנו בו' וקרבתנו בו' לעבודתך. ועתה אין יכולין לבוא לבחינת בחירה רק בהקרמת בחינת קריבה על ידי התשובה. וזה הקדמת פרה לחודש. דכתיב³ כאשר עשה בו' צוה בו' לעשות דרשו חז"ל⁴ לעשות זו מעשה פרה. ויתכן שהוא רמו כי בכל שנה קודם ניסן מתקיים עשיה זו ויורד משמים טהרה לנפשות בני ישראל המצפים לטהרה. ולא לתם קבעו חז"ל לקרות פרשת פרה בשבת זה רק שיכולין עתה ליכות לטהרה;

10

[תרמ"ו]

חז"ל הקדימו פרה לחודש. כי בחודש ניסן מתעורר בחירה חדשה בכל שנה שהקב"ה בוחר בעמו ישראל. ומתחילה ביציאת מצרים החודש הזה לכם (שמות יב, ג). ואחר כך אחר שנתקן החטא נתקרב גם כן אליו בחודש ניסן כמו שכתוב¹ ביום

9

7 * "מוזק שבעתים" - מהו מוזק שבעתים א"ר יוחנן בן פזי שהתורה נדרשת ארבעים ותשע פנים ואף הפרשה הזו מוזק שבעתים יש בה ארבעים ותשע טהרות כיצד, אלא יש בה שבע פרות, שבע שריפות ושבע חיות ושבעה כהנים ושבעה טמאין ושבעה טהורין ושבעה כבוסים. ולא עוד אלא כיון שהיו מבקשים לשרוף פר החטאת מה היו עושין מוין עליו כל שבעת הימים ושבעה חיות בכל יום, היו נמצאת אומר ארבעים ותשע חיות 'מוזק שבעתים' - ולמה כך אלו כשם שהתורה נדרשת בארבעים ותשע פנים, אף זו יש בה ארבעים ותשע פנים שהיא שקולה כנגד כל התורה בולה' (פסיקתא רבתי ד, ר"ה ז' ויקחו אליך פרה ארומה).